ERHVERVSMINISTERIET

2. ORDFØRERNOTAT VEDRØRENDE UDKAST TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF LOV OM PRODUKTER OG MARKEDSOVERVÅGNING, LOV OM ÆDLE METALLER OG KONFLIKTMINERALER OG LOV OM TILGÆNGELIGHEDSKRAV FOR PRODUKTER OG TJENESTER

1. Indledning

Med dette lovforslag foreslås ændringer af flere love vedrørende produkter på Erhvervsstyrelsens område. Formålet er dels at sikre, at dansk lovgivning er i overensstemmelse med EU-retten, og dels at virksomheder er underlagt klare og forståelige regler, som ikke er konkurrenceforvridende eller unødigt byrdefulde. Endelig skal der sikres det rette beskyttelsesniveau for forbrugere, som køber og anvender produkter i Danmark.

Produktloven ændres for at fastsætte de nødvendige regler, der supplerer forordningen om kritiske råstoffer. Forordningen indfører bl.a. en række mærkningskrav til virksomheder, der bringer produkter med permanente magneter på markedet. Mærkningskravene skal synliggøre, at produkter indeholder permanente magneter og dermed bidrage til at øge cirkulariteten af permanente magneter på det europæiske marked. Det foreslås, at Erhvervsstyrelsen skal føre kontrol med kravene som en del af styrelsens markedsovervågning.

Endvidere skal det være lettere at håndhæve produktreglerne over for onlinemarkedspladser, idet der herfra fortsat sælges store mængder af ulovlige og farlige produkter direkte til forbrugere i Danmark. På den baggrund udvides en mulighed for Erhvervsstyrelsen til at kunne træffe afgørelser over for onlinemarkedspladser, hvis de har en rolle i udbredelsen af ulovlige produkter. I de situationer, hvor sælgeren af et produkt eksempelvis er etableret uden for EU og umiddelbart ikke kan lokaliseres, er hensigten med den nye bestemmelse, at der kan træffes afgørelse over for relevante aktør, herunder onlinemarkedspladser, der kan hjælpe med at rette op på overtrædelser af produktreglerne. Ydermere foreslås en udvidelse af produktloven for så vidt angår legetøjsforordningen. Legetøjsforordningen vil erstatte legetøjsdirektivet, som allerede er omfattet af produktlovens anvendelsesområde. Legetøjsforordningen skal beskytte børn bedre mod farlige kemikalier og bidrage til at digitalisere det indre marked. Det sker bl.a. ved forbud mod flere kemikalier i legetøj og indførelse af det digitale produktpas, der skal give forbrugere og virksomheder let adgang til information om et produkts materialer, oprindelse, holdbarhed og muligheder for genbrug og genanvendelse.

Derudover foreslås en ændring af lov om ædle metaller og konfliktmineraler, hvilket bl.a. indebærer en lempelse af sanktionsniveauet og en udvidelse af anvendelsesområdet. Tilpasningen af sanktionsniveauet vil betyde, at mindre førstegangsovertrædelser kan afsluttes med en advarsel frem for bødestraf, hvilket svarer til sanktionsniveauet i produktloven. Reglerne

kommer også til at gælde for uforarbejdede ædle metaller herunder dele til smykker. Derudover vil varer, der markedsføres som ædle metaller som fx sølv uden at være det, blive omfattet af loven. Dermed kan disse produkter nu kontrolleres. På den baggrund sikres en højere forbrugerbeskyttelse, hvilket samtidig understøtter tilliden i og til branchen generelt.

Endelig ændres tilgængelighedsloven med henblik på at sikre korrekt implementering af tilgængelighedsdirektivet. Det sker som følge af en åbningsskrivelse fra 2023 og en løbende dialog med Kommissionens i forlængelse af den første fase af gennemførelseskontrollen med direktivet. Ændringerne præciserer, at hvis opfyldelse af tilgængelighedslovens krav vil medføre brud på ophavsretlige rettigheder, finder loven ikke anvendelse. Derudover tydeliggøres det i loven, at varer, der opfylder kravene, frit kan bevæge sig på EU's indre marked samt at produkter, der ikke opfylder kravene, kan trækkes tilbage fra markedet. Retsstillingen ændres ikke, men kravene fra tilgængelighedsdirektivet tydeliggøres i loven.

Lovforslaget har været sendt i offentlig høring den 7. juli 2026 med høringsfrist den 21. august 2026. Lovforslaget har i samme periode været offentliggjort på høringsportalen.dk. Der er modtaget høringssvar fra 4 eksterne høringsparter. Heraf har 3 haft konkrete bemærkninger til udkastet til lovforslaget.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter gennemgås og kommenteres nedenfor. Høringssvarene har derudover givet anledning til redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne. Tilpasningerne har ikke ledt til ændringer i substansen i lovforslaget og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger

Forbrugerrådet Tænk tilslutter sig de foreslåede ændringer i lovforslaget.

Force Technology (Ædelmetalkontrollen) vurderer, at lovforslaget generelt bidrager til at skabe større klarhed om markedsføring og salg af varer, der markedsføres som fremstillet af eller indeholdende ædle metaller. De støtter derfor de foreslåede ændringer, herunder udvidelsen af lov om ædle metaller og konfliktmineralers anvendelsesområde og den styrkede indsats mod vildledende markedsføring på området.

Dansk Erhverv (DE) understreger vigtigheden af, at de skærpede europæiske krav til bl.a. produktsikkerhed og onlinesalg ledsages af effektive muligheder for markedsovervågning og håndhævelse, og bakker derfor op om formålet med lovforslaget.

Kommentarer

Lovgivningen i Danmark skal være balanceret. Som forbruger skal man trygt og sikkert kunne købe og anvende produkter, og man skal kunne stole

på produkternes reelle indhold. Forbrugerne skal have tillid til, at de produkter, de køber, lever op til reglerne og finde tryghed i, at de erhvervsdrivende tager ansvar for de produkter, de bringer på markedet, og til, at myndighederne gennem en målrettet og risikobaseret indsats griber ind over for ulovlige produkter og sanktionerer erhvervsdrivende, når det er nødvendigt.

Samtidig skal de erhvervsdrivende, der overholder reglerne og bidrager til produktoverensstemmelse, i højere grad imødekommes. Der skal ikke indføres unødvendige byrder for erhvervsdrivende, og mindre overtrædelser som følge af utilsigtede fejl, skal ikke resultere i uproportionelle afgørelser fra myndighederne.

Lovforslaget skal dermed bidrage til at sikre et velfungerende marked, hvor forbrugernes interesser beskyttes, og hvor der er lige konkurrencevilkår for de erhvervsdrivende, der følger lovgivningen.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Gennemgangen og kommenteringen af de konkrete bemærkninger i høringssvarene foretages med udgangspunkt i følgende opdeling:

3.1. Håndhævelse over for onlinemarkedspladser
3.2. Stempling af ædle metaller
3.3. Oplysningspligt vedrørende anvendte udenlandske navnestempler
3.4. Erhvervsstyrelsens kontrol med ædle metaller
3.5. Offentliggørelse af oplysninger om ulovlige produkter

3.1. Håndhævelse over for onlinemarkedspladser

DE bemærker, at effektiv håndhævelse over for onlinemarkedspladser er afgørende både af hensyn til forbrugersikkerheden og lige konkurrencevilkår. Danske og europæiske virksomheder bruger betydelige ressourcer på at efterleve EU's produktkrav, men dette skal ikke resultere i, at de er stillet konkurrencemæssigt dårligere end operatører fra tredjelande, der via onlinemarkedspladser sælger produkter til europæiske forbrugere uden at efterleve de samme krav. DE bakker derfor op om, at kontrolmyndighederne får bedre muligheder for at håndhæve reglerne for relevante aktører, men understreger vigtigheden af, at de nye beføjelser kan anvendes effektivt i praksis og på en målrettet måde uden at lægge yderligere byrder på de virksomheder, der allerede er omfattet af håndhævelse og ansvar som økonomiske operatører med veldefinerede forpligtelser. DE vurderer på den baggrund, at der er et behov for at tydeliggøre, hvilke andre forretningsmodeller end onlinemarkedspladser med sælgere uden for europæisk eller dansk jurisdiktion, der vil være omfattet af bestemmelsen, for at fastlægge bestemmelsens rækkevidde.

Kommentar

Markedsovervågningsmyndighederne i Danmark, herunder Erhvervsstyrelsen, oplever fortsat betydelige vanskeligheder med at håndhæve lovgivning over for særligt aktører fra tredjelande, som gør produkter tilgængelige på det danske marked. Det gælder både muligheden for at gennemtvinge afgørelser og den efterfølgende mulighed for at strafforfølge aktører i tredjelande.

Danske virksomheder bør ikke udsættes for ulige konkurrencevilkår. Det er derfor nødvendigt, at lovgivningen løbende tilpasses med henblik på at kunne rumme moderne forsyningskæder og imødegå mængden af ulovlige produkter, der markedsføres i Danmark. Det gælder særligt fra onlinemarkedspladser, hvor sælgerne af etableret uden for EU.

Med lovforslagets ændring af § 19 i lov om produkter og markedsovervågning vil der således være tale om endnu et tiltag, der skal supplere de eksisterende myndighedsbeføjelser. Bestemmelsen omhandler beføjelsen til at kunne reagere over for de relevante aktører, der er involveret i afsætningen af et ulovligt produkt, og som noget nyt hvor en aktør ikke udgør et direkte led i afsætningskæden. Sådanne aktører vil kunne være udbydere af onlinemarkedspladser, der afhængigt af omstændighederne og det enkelte salg af et produkt, ikke nødvendigvis udgør en aktør, som kan rummes af lovens definition af erhvervsdrivende.

I de situationer, hvor sælgeren af et produkt eksempelvis er etableret uden for EU og umiddelbart ikke kan lokaliseres, er hensigten med bestemmelsen, at der kan træffes afgørelse over for relevante aktør, herunder udbydere af onlinemarkedspladser, der kan bidrage til at afhjælpe tilfælde af manglende overensstemmelse.

National lovgivning kan imidlertid ikke løse udfordringerne alene. Der er behov for indsatser og koordinering på tværs af medlemslande og med bistand fra institutionerne i EU. EU-Kommissionen har i løbet af de seneste år og i medfør af forordningen om digitale tjenester (DSA) indledt flere sager mod nogle af de største onlineplatforme, hvorfra der bl.a. sælges ulovlige produkter til danskere i enormt omfang. Indtil videre har dette resulteret i bl.a. en bøde på 200 mio. € til Temu og en bøde på 550 mio. € til AliExpress, der er to af de største onlinemarkedspladser i verden.

Foruden Kommissionens aktive anvendelse af DSA er der et større lovgivningsarbejde i gang med en ny European Product Act (EPA). Med EPA opdateres den europæiske produktlovgivning bl.a. henset til de udfordringer, som salget af ulovlige produkter på onlinemarkedspladser medfører

for europæiske forbrugere og virksomheder. Erhvervsministeriet følger arbejdet tæt med henblik på at præge forslaget i en retning, hvor danske interesser varetages.

3.2. Stempling af ædle metaller
Force Technology foreslår, at § 4, stk. 3, i lov om ædle metaller og konfliktmineraler, som omhandler holdighedsstempler på ædle metaller, enten udgår eller præciseres, således at den bliver mere entydig og let forståelig. Endvidere ønsker Force Technology, at § 5, stk. 3, suppleres med eksempler på, hvilke ædle metaller der kan påføres som et lag på uædle metaller.

Kommentar
Erhvervsministeriet finder, at formuleringen i § 4, stk. 3, i lov om ædle metaller og konfliktmineraler er tilstrækkeligt klar, idet bestemmelsen med henvisningen til § 4, stk. 1, angiver, at de pågældende varer af ædle metaller skal forsynes med holdighedsstempler og navnestempler. Bestemmelsen suppleres af lovens §§ 5 og 6, som nærmere regulerer anvendelsen af henholdsvis holdighedsstempler og navnestempler.

For så vidt angår § 5, stk. 3, er denne bestemmelse allerede afgrænset til alle ædle metaller. Eksemplerne, der foreslås indsat, følger allerede de specielle bemærkninger til bestemmelsen. Idet kravet i § 5, stk. 3, er tilstrækkeligt klart, og da bemærkningerne uddyber indholdet af kravet, er det vurderingen, at bestemmelsen ikke bør ændres.

3.3. Oplysningspligt vedrørende anvendte udenlandske navnestempler
Force Technology vurderer, at oplysningspligten i § 6, stk. 4, i lov om ædle metaller og konfliktmineraler vedrørende anvendte navnestempler, der kan sidestilles med danske stempler, er uhensigtsmæssig, da der ikke er fastsat nærmere bestemmelser om, hvordan oplyste EU-/EØS-navnestempler skal administreres i praksis. Force Technology bemærker, at EU-/EØS-navnestempler ifølge gældende regler oplyses uden tidsbegrænsning. Dette skyldes, at et udenlandsk navnestempel kan blive slettet fra det pågældende lands navnestempelregister, eller at den danske virksomhed, der har oplyst anvendelsen af navnestemplet, ophører. På den baggrund foreslår Force Technology, at der fastsættes nærmere regler for, hvordan oplysninger om navnestempler skal administreres i praksis, eksempelvis ved et krav om, at importører og distributører årligt bekræfter, at oplysningerne ønskes, opretholdt og fremlægger dokumentation herfor. Formålet er at sikre, at navnestempler kan slettes, hvilket vil øge sandsynligheden for, at oplysningerne er korrekte.

Kommentar

Pligten til at have et navnestempel skal sikre en vis sporbarhed af varer af ædle metaller. Sporbarheden skal gøre det muligt at finde frem til fabrikanten og i forlængelse heraf dennes ret til at påføre et navnestempel.

Formålet med at sidestille navnestempler, der er registreret i et andet EU/EØS-land, med danske navnestempler er at sikre varernes frie bevægelighed inden for EU. Det er derfor afgørende, at der i mindst muligt omfang fastsættes regler, som kan udgøre handelshindringer, der kan komme i vejen for, at varer af ædle metaller frit kan bevæge sig på det europæiske marked. Et forslag om en årlig pligt til at indrapportere oplysninger til Erhvervsstyrelsen vil indebære en administrativ byrde for de berørte virksomheder, hvilket vurderes at være uhensigtsmæssigt.

Erhvervsministeriet anerkender, at stemplerne skal kunne slettes, når betingelserne for registreringen ikke længere er opfyldt. Kontrol af navnestemplers gyldighed bør dog fortsat være en del af den kontrol, der udføres på området, men uden at der pålægges virksomhederne en pligt til at forny registreringen hvert år.

Det vurderes derfor, at muligheden for at præcisere og eventuelt fastsætte nærmere regler for håndtering og sletning m.v. af navnestempler bør afsøges, så kontrollen på området kan udføres på den mest hensigtsmæssige måde. Disse regler vil i så fald kunne fastsættes i bekendtgørelse om anmeldelse, registrering, stempling af og kontrol med varer af ædle metaller, der er udstedt i medfør af loven, og som uanset vil skulle ændres på baggrund af de foreslåede lovændringer.

3.4. Erhvervsstyrelsens kontrol med ædle metaller

Force Technology foreslår, at Erhvervsstyrelsens kontrol med virksomheder i henhold til hhv. § 12, stk. 2, og § 14, stk. 1, i lov om ædle metaller og konfliktmineraler også skal omfatte privatpersoner. Endvidere foreslår Force Technology, at § 16, stk. 3, vedrørende Erhvervsstyrelsens beføjelser til at forbyde, at varer af ædle metaller gøres tilgængelige på markedet, ændres, så det omfatter alle varer under lovens anvendelsesområde frem for kun "varer af ædle metaller".

Kommentar

Erhvervsministeriet anerkender, at § 12, stk. 2, bør omfatte alle relevante aktører, dvs. både personer og virksomheder, der erhvervsmæssigt fremstiller, sælger eller udbyder varer af ædle metaller til salg. Dette er i overensstemmelse med afgrænsningen i § 3 og med de øvrige justeringer, som lovforslaget lægger op til. Tilsvarende bør § 16, stk. 3, justeres med henblik på at sikre, at den pågældende bestemmelse afspejler den foreslåede ændring af lovens anvendelsesområde i § 1, stk. 1, og konsekvensændringerne på samme baggrund.

For så vidt angår § 14, stk. 1, og forslaget om, at Erhvervsstyrelsen eller den juridiske person, der er bemyndiget af Erhvervsstyrelsen, til enhver tid mod behørig legitimation og uden retskendelse kan opnå adgang til privatpersoners lokaliteter med henblik på at føre kontrol, er det vurderingen, at dette ikke vil være proportionalt.

Adgangen til lokaliteter uden retskendelse vurderes at være et særdeles indgribende tiltag, der kun bør kunne anvendes i bestemte situationer over for virksomheder. Erhvervsministeriet finder på baggrund af den udførte kontrol på området ikke, at de nødvendige forudsætninger, som kan begrunde ændringen, er til stede.

3.5. Offentliggørelse af oplysninger om ulovlige produkter

Forbrugerrådet Tænk bemærker, at ændringen i produktlovens § 22, stk. 1, indebærer, at kontrolmyndigheden med ændringen ikke længere har pligt til at offentliggøre oplysninger om produkter, der ikke lever op til reglerne, men fremover vil kunne offentliggøre sådanne oplysninger efter en konkret vurdering og under hensyntagen til sagens omstændigheder. Forbrugerrådet Tænk foreslår, at der tilføjes klare kriterier, som kontrolmyndigheden skal basere sine vurderinger på, for hvorvidt et produkt, der ikke opfylder gældende krav, skal offentliggøres eller ej.

Kommentar

Forbrugere bør fortsat kunne få adgang til oplysninger om ulovlige produkter, når det er relevant. Det gælder særligt, hvor der er tale om et produkt, der kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko.

I tilfælde med produkter, der udgør en risiko, vil markedsovervågningsmyndighederne som følge af EU-retlige forpligtelser under alle omstændigheder skulle offentliggøre nogle bestemte oplysninger. Dette følger direkte af forordningen om produktsikkerhed i almindelighed (GPSR) og markedsovervågningsforordningen.

I den henseende supplerer bestemmelsen de EU-retlige regler, hvorefter det fortsat vil være muligt for Erhvervsstyrelsen og andre markedsovervågningsmyndigheder, der anvender lov om produkter og markedsovervågning, at offentliggøre de nødvendige oplysninger, der gør det muligt at identificere ulovlige produkter.

Over for hensynet til, at forbrugere kan træffe oplyste og sikre valg, når de køber produkter, står hensynet til de erhvervsdrivende, der markedsfører produkter. I flere tilfælde kan produkter være ulovlige uden at udgøre en sikkerhedsmæssig risiko, fordi de f.eks. ikke opfylder mindre formelle krav,

som den ansvarlige erhvervsdrivende har mulighed for at afhjælpe med korrigerende tiltag.

På den baggrund er det vurderingen, at en ændring af bestemmelsen vil tilgodese både hensynet til forbrugersikkerhed og hensynet til erhvervsdrivende, der efter bedste evne forsøger at overholde lovgivningen.